

A l'entorn d'un problema

És un dit que els arbres impedeixen veure el bosc, com també és gairebé normal, que tot es vegi segons la peculiar mentalitat formada per l'ambient. En el n.º de «Ronsana» publicat en el mes de juliol s'explanava la iniciativa a recollir per qui interessés, la construcció d'un Casal conjuntament a la construcció d'un edifici Consistorial, s'hi s'arribés a realitzar. Deiem que fora una assumpte polèmic, puix es comptava que sempre hi ha qui opina d'altra manera. Era una invitació al poble perquè expressés la seva opinió i aquesta encara no s'ha manifestat, excepte la Junta de Caps de Família, principal implicat en l'assumpte.

Temia una reacció negativa, però no una rèplica tant destructiva basant-se en exemples que degudament plantejaré i que no guarden paral·lisme entre ells.

La iniciativa de la creació d'un Casal, és un anhel de molts pares de família impotents en veure que els seus fills es desplacen a d'altres pobles per cercar la distracció que no existeix en aquest poble, a no ser que l'ensopiment els porti al Casal Parroquial, única i possible solució.

Vàrem assenyalar que el problema s'aguditzaria amb el temps, puix el cens infantil i adolescent va creixent i poques famílies trobarem al marge d'aquesta necessitat.

A l'adolescència els molesta la subordinació en les seves hores lliures. És una edat que es comença a pensar en si mateix i ells volen divertir-se per iniciativa pròpia, i l'únic camí viable que els hi cal cercar als pares, per a controlar-los, és donar-els-hi medis sota control a distància. No es tracta sols d'una discoteca, sinó també d'altres coses culturals i esportives, com la creació d'una biblioteca amb la seva Enciclopèdia, llibres d'història, novel·les científiques, una gama il·lustrativa que probablement desconexen molts caps de família. És formar una imaginació culturitzada; és crear un nexa comú on puguin retrobar-se la joventut després de l'època escolar, on l'amistat perduri a profit de la comunitat, que com una cèl·lula reproduïx les qualitats amenaçades per el desconeixement de l'amic, per manca de camaraderia i amor que ens ensenya Crist.

Sabem que el nostre desenvolupament industrial ha modificat el comportament social, però això no ha d'ésser sempre així, vist el vertigen que domina la nostra vida darrera l'objecte. Cal retornar a ésser nosaltres mateixos, i no peces de fàcil destrucció.

Si és que es té de construir un nou Consistori; al poble se li presenta l'oportunitat d'aixecar a l'ensems el Casal, unificant esforços. Per separat, la cosa es pràcticament inviable i no cal parlar-ne més. Dir que el Casal i l'Ajuntament han d'estar en edificis separats, és tocar la flauta. Apanyades estarien les Societats, Entitats, Centres Oficials o oficiosos d'una ciutat que forçosament tinguessin de viure en edifici propi. Hi ha edificis que hi conviuen diversitat de funcions —no al mateix estatge— sinó estatges separats per pisos, inclús per portes i ningú s'immiscueix a casa d'altres.

Si a la Junta de l'Associació de Caps de Família, els preocupava la manca d'un local públic, ja han demostrat fins on arriben les seves aspiracions.

Partidaris del contrast d'opinions —paraula de moda—. Què significa això? No vol dir res, o vol dir que parlant i discutint construirem el local! No passarà com l'escultor Mileto, que escoltant l'opinió de tothom va fer una figura que no agradà a ningú.

Estem d'acord que la indiferència és general entre, forans i veïns, hi ho pregonen obstinadament, quan nosaltres diem que un Casal és un medi, no un tot.

És evident que no és l'Ajuntament el que ha d'oferir un lloc d'esbarjo. Un altre error. Deiem que es podria formar una Societat anònima que programés la construcció del Consistori i a l'ensems el Casal, per evitar la hipoteca i alts interessos, que a fi de comptes pagarà el poble. L'Ajuntament ja té prou feina en urbanitzacions, sanejament, aigua, enllumenat i altres coses. I tornem a l'esbarjo: Què tenen a veure les oficines de l'Ajuntament amb el Casal? Res! Foren dues plantes independents.

És exagerat parlar de sort o desgràcia en referir-se a la construcció de la plaça de l'Ajuntament, l'única plaça que mereix aquest nom en el poble, creació que embelleix si es va projectar per la festa major i lloc de relació per a tothom, això continua amb plena vigència, admetent que el desenvolupament del poble ha sobrepassat la mentalitat

vuitcentista. Jo m'hi passo moltes hores i mai he tingut el plaer de conversar amb els membres de la Junta de Caps de Família. Una desafortunada evocació.

A Llissà d'Amunt tenen fa anys un gran local i una societat que l'administra. Últimament s'ha vist que no compta la funció per la qual havia estat fet.

Jo no proposo una societat propietària d'un local; el que es proposa es fer un préstec a l'Ajuntament per a la construcció d'un edifici que aixoplugaria Casal i Ajuntament, dues entitats exclusivament del poble i per al poble, entitats comunals, puix de la butxaca dels contribuents en surt tota millora i riquesa que es pot gaudir. La diferent interpretació deu ésser que jo parteixo del Clan i la Junta de la propietat privada; i m'explicaré: Si s'ha de fer un nou edifici sense capital, s'ha de recórrer a la banca i hipotecar. Els interessos són alts i anyalment són cobrats junt amb l'amortització, i, els beneficis sortiran del poble. Si fallés el pagament, cosa possible, la banca es quedaria l'edifici i el poble desposseït d'una propietat. Si comptem, veurem que la banca dona un tant per cent baix anyal i nosaltres, els del poble, hauríem de pagar-ne un d'alt. Si el poble passa a fiador, amb el mínim interès, ja que foren diners propis que van i venen, es sortiria de tota angoixa i l'edifici sempre fora del poble, abans del retorn del diner i després del retorn. S'amortitzarà durant X anys, comprant l'Ajuntament una quantitat d'accions previ sorteig, i el funcionament del Casal no dependrà d'una Societat, sinó d'una Junta de Govern regulada per uns Estatuts. Caldria només posar una quota mínima per a la seva conservació i ús, que bonament pagarien veïns i estiuiejants, puix aquesta donaria el dret de sentir-se propietaris. No essent de ningú, i pertanyent a tots, no tindria el problema de les Societats, on es dona el cas, que les Juntes Directives s'immovilitzen per manca de temps i d'iniciativa, i perquè es queden soles a l'impedir l'intromissió d'altres persones que provoquen feina i mals de cap, com es la joventut. És delicada la marxa d'una Entitat si no hi ha dedicació, paciència, i do de gent.

Uns senyors, aficionats al futbol-espectacle, creien donar al camp vistositat, i enduts per l'època triomfalista, volgueren semblar-se als grans. Després s'ha copsat que les imitacions no resulten, i el fracàs no afecta al poble, puix si s'apropriaren del nom del poble no vol dir que el poble en sigui solidari. Una dolenta inversió per manca de números i desconeixement.

Estem d'acord que la joventut no s'aviindrà mai a divertir-se en un local restaurat —jo no dic això— *no és aquesta la seva missió i menys respecte al jove acostumat a la discoteca*. ¡Ja hem entrat a la discriminació confessional! Per ventura és dolent que a una persona li agradi la música i el ball? Que Déu ens dongui comprensió i ens aparti de la beateria.

Tots els pares tenen l'obligació de vetllar per a una bona educació per als seus fills, i poden escollir el camí més adient o més avingut al seu pensament, però no anular el caràcter.

Nosaltres no estem contra un local nou —i ací ve el ret:— *Que surtin promotors accionistes, que es demani col·laboració de veïns, estiuiejants i, si entre tots no recollim per finançar el local, és prova evident que no interessa l'esbarjo i la convivència*. Altra vegada parlen d'esbarjo oblidant el caire cultural, i, inconscientment parlen d'una convivència desconeguda.

Quan es demanà col·laboració per adecentar el Casal Parroquial, molts aportaren uns diners amb desinterès i per vergonya que el poble de Sta. Eulàlia no tingués un local adecentat. L'Associació de Caps de Família, està en vies d'aconseguir-ho, i mai poden estar en contra d'un Casal quan se'n desentenent trobant sols pegues.

La trajectòria de la Junta de Caps de Família, és constructiva, però, després del que exposen, dubto de la seva continuïtat com a força viva, una força en camí de fossilitzar-se per manca de renovació mental.

Hem portat un problema i hem trencat la tranquil·litat dels fills de Santa Eulàlia de Ronsana. No seré jo qui continui polemitzant un problema que no és meu. La idea és d'un sector de població que encara no s'ha pronunciat. La cosa va per llarg i temps hi haurà per reviu-la. He complert una missió i en les pàgines de «Ronsana» queda un testimoni quel temps judicará.

E. Condis